

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د مولانا سعيد افغاني د سولې او تفاهم، نشراتي ارگان

www.said-afghani.org

آزاده، ټولنيزه، علمي، فرهنگي او نشراتي ارگان

Dr.Said Afghani

د مولانا سعيد افغاني : آزاده ، ټولنيزه ، علمي ، فرهنگي او نشراتي ارگان ته ښه راغلاست!

داکتر پارمحمد « حیدرزاده »

تاریخ نشر : 1 اگست 2016 م

سبزخانه « گرین هوس »

سبزخانه « گرین هوس » محل بسته با پوشش شفاف شیشه ای و یا پلاستیک های مخصوص را گویند که در داخل آن انواع گیاهان و نباتات با نظرداشت « درجه حرارت ، رطوبت ، نور و آب » کشت و زرع ، تکثیر و تولید میگردد.

نتایج تحقیقات در علم زراعت و باغداری نشان میدهد که کاشت انواع میوه جات ، سبزیجات ، گیاهان و نباتات در سبزخانه ها « گرین هوس ها » ؛ برای اولین بار در سال « ۱۹۶۰ » در کشور جاپان شروع شد و به مرور زمان دامنه رشد و انکشاف آن از طریق امریکائی شمالی به کالیفورنیا و متعاقباً به مرور زمان به کشورهای اروپایی ، آسیایی و غیره توسعه پیدا کرد .

قابل تذکر است که :

- تحقیقات مسلکی نشان دهنده آن است که سبزخانه ها « گرین هوس ها » از نظر شرایط کار گیری در فصول و اندازه متغیر دارند ؛ گیاهان را در طول سال بخصوص در فصل سرما ی بیش از حد زمستان شرایط محیطی را بوسیله سیستم گرم کننده ی لوله های بخار آب گرم درجه حرارت مناسب را برای نشوونموی نبات مساعد می کند و در فصل گرما نیز هوای بیش از حد تابستان را بوسیله سیستم سرد کننده رطوبت لازم برای نشوونموی نباتات در داخل سبز خانه مساعد می سازد.

- درجه مناسب رشد در سبزخانه : برای جوانه زنی تخم سبزیجات بهترین نورم درجه حرارت « ۱۸ تا ۲۰ » درجه سانتیگراد گرم در گرین هوس ثابت نگاه داشته شود ، تا گیاهان رشد بهتر کنند ، در غیر از آن جوانه ها در خاک پایین تراز « هشت درجه سانتی گراد » رشد و نمو نکرده و به حالت اولیه خود باقی می ماند.

از جانب هم باید طوبت خاک باید بین « ۸۵ تا ۹۵ فیصد » در طول یک یا دو هفته تا نیش برآوردن « نیش زدن دانه های سبزیجات » ثابت نگاه داشته شود و درجه حرارت سبزخانه ها « گرین هوس ها » بشکل دوامدار، تحت مراقیب و کنترل باشد.

- **روش آبیاری در سبزخانه ها « گرین هوس ها » :** دارای اهمیت خاص میباشد و سیستم های آبیاری مدرن میتوان کود های مایع را به ریشه نبات تزریق کرد و از جانب هم در سیستم آبیاری مدرن وصل نصب تنکر به سیستم آبیاری جهت تغذیه گیاهان از اهمیت بالا برخوردار می باشد. البته نیاز آبی گیاهان برای مرطوب نگاه داشت کشت در هر نوبت آبیاری در بین « ۷۰ تا ۱۰۰ فیصد » در داخل سبزخانه است.

- دو نوع سبزخانه به شکل های « ساده و فعال » مروج بوده ، که سبزخانه نوع « ساده » را میتوان با وسایل و تجهیزات ابتدائی « غیر مدرن » و با درجه حرارت « انرژی افتاب » احداث و مورد بهره برداری قرار داد .

سبزخانه نوع « فعال یا مدرن » بشکل اساسی و مجهز ؛ بخصوص با سیستم های « گرم کردن ، خنک کردن ، آبیاری ، ادویه ، کود ، نور و غیره » تحت نظر افراد فنی و مسلکی برای کشت و تولید « انواع مختلف زراعتی » و همچنان انجام تحقیقات علمی و آموزشی ؛ احداث ، تنظیم و قابل استفاده صورت میگردد و در این بخش معلومات مختصر به ترتیب ذیل تقدیم است .

۱- سبزخانه تحقیقاتی :

معمولاً مساحت سبزخانه تحقیقاتی از « ۲۵۰ تا ۵۰۰ متر مربع » میباشد و این نوع سبزخانه های از شیشه های شفاف پوشش می شوند.

هدف از ساخت این نوع سبزخانه ها تحقیقاتی ، برای دوره ی داکتری « اصلاح ساختار ژنتیکی ، کشت بافت ، سنجش پارمترهای درجه حرارت ، نور آفتاب ، سنجش رطوبت ، هوا عوض کن ، بررسی انواع آلودگی های میکروبی و ویروسی ، قارچی و آفات و بیماری ها » می باشد.

ضمناً در سبزخانه های تحقیقاتی نصب تنکر کود مایع و صل آن به سیستم آبیاری از اهمیت بزرگ برخوردار است.

در عکس : داکتر حیدرزاده در سبزخانه « گرین هوس » واقع کشور سویدن

۲ - سبزخانه های آموزشی :

طبق معمول اندازه سبزخانه های آموزشی از « ۱۵۰ تا ۲۰۰ متر مربع » است و برای کاشت و برداشت و آموزش محصلین بخش پوهنشی « زراعت و مالداری » احداث میشود . البته این گرین هوس دارای تجهیزات شرایط آموزشی مانند: سیستم سرد کننده و گرم کننده ، امکانات سیستم های آبیاری ، سیستم کنترل درجه حرارت اطراف فضای خارجی سبزخانه و رطوبت داخل آن و مکان آموزشی بسیار زیبا و جذاب ، میباشد.

در عکس : داکتر حیدرزاده در سبزخانه « گرین هوس » واقع کشور سویدن

۳ - سبزخانه های تفریحی :

اندازه شان بطور معمول از « ۲۰ تا ۳۴ متر مربع » بوده و برای کشت انواع گیاهان است. این نوع سبزخانه ها در باغچه لوکس « ویلا ها » در فضای باز جایی که مزاحمت به همسایه نکند ، برای تفریح و سرگرمی فامیل ها ساخته میشود. اسکلت اصلی سبزخانه از گالوانیزه مخصوص ساخته شده و پوشش آن از شیشه و یا ورقهای پلی کربنات است.

نمونه سبزخانه تفریحی

۴- سبزخانه های تجارتي :

مساحت این نوع سبزخانه ها حد اقل از « ۴۵۰۰ تا ۵۰۰۰ متر مربع » است و در این نوع سبزخانه ها نیاز جدی برای کنترل « نور، درجه حرارت، رطوبت و آفات و بیماری ها » دارد. پوشانید این نوع سبزخانه ها با شیشه و پلاستیک مقاوم در برابر آب هوای برف و باد که اغلب باعث آسیب ها به پوشش شیشه و پلاستیک میشود، میباشد.

قابل یاددهانی است که : کشور های کوهستانی یا کم آفتابی که تابش نور آفتاب و درجه حرارت در فصول کشت سبزیجات در آنها غیر ممکن به نظر میرسد، دچار کمبود تابش نور آفتاب و درجه حرارت در فصل رشد و نموی هستند.

با کار ساختمانهای این نوع سبزخانه ها بزرگ شیشه ای و پلاستیکی محققین شان تحقیقاتی خویش را بصورت دومیادامه می دهند.

سبزخانه در کشور سویدن

۵ - سبزخانه های تونل های پلاستیکی :

احداث و ساخت این نوع سبزخانه ها به افزایش و رشد سریعتر گیاه کمک می کند، از یخ زدن و خنک شبانه گیاه جلوگیری مینماید. از جانب هم این نوع سبزخانه درجه حرارت را خوب تر نگاه داری و حفظ می کند.

سبزخانه تونل پلاستیکی پیش از سرد شدن هوا، باید پوشانید شود و از آن تنها برای گسترش فصل رشد و تولید سبزیجات با کیفیت و تولید میوه های خارج از فصل « ۶ الی ۷ ماه » میتوان استفاده کرد.

مساحت سبزخانه تونلی معین نبوده، حداقل شروع آن از « ۲۷ تا ۵۰ متر مربع » می باشد و بسیار اقتصادی است، بخاطر اینکه تونلها معمولاً از پلاستیک به کلی پوشش میشوند.

از سبزه‌خانه‌های تونل‌های پلاستیکی؛ امروز در جهان بخصوص کشورهای همسایه و وطن ما افغانستان، به منظور کشت و پرورش «غده تخم کچالوی بدون ویروس، انواع سبزیجات، گل‌ها و بته‌های زینتی و همچنان برای معرفی روش‌های مناسب کاشت گیاهان و نباتات مفید بشکل قوریه برای بهبود و احیای محیط‌زیست و ترویج آن جهت استفاده و برداشت موثر در فضای باز» استفاده موثر صورت می‌گیرد.

قابل تذکر است که :

نتایج بررسی نشان دهنده آن است که محصولات سبزه‌خانه‌ها «گرین هوس‌ها» باعث مطالب ذیل می‌گردد.

- بصورت منظم در هر فصل سال، انواع مختلف «میوه جات، سبزیجات، گل بته‌ها و غیره» بشکل تازه و صحتی در دسترس عموم گذاشته میشود.

- ایجاد و توسعه سبزه‌خانه‌ها «گرین هوس‌ها» زمینه ایجاد کار را مساعد می‌سازد.

- عرضه و فروش محصولات سبزه‌خانه‌ها «گرین هوس‌ها» در بازار، باعث تقویه اقتصاد مردم و دولت میشود.

یارمحمد «حیدر زاده»
داکتر علوم محیط‌زیست - سویدن

منابع و ماخذ :

- یادداشت‌های تحقیقاتی کشت نباتات در شرایط سبزه‌خانه از دوره داکتری من طی سالهای ۱۹۹۱ الی ۱۹۹۵» و استفاده از سایت‌های اینترنتی در مورد زراعت و کالداری .

— www.said-afghani.org — بازگشت به صفحه اصلی